

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਸਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ, ਜੇ.ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ

ਦੇਲਤ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਭਾਗਵੰਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ

1962 ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 989

ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਅਰਬਨ ਰੈਂਟ ਰਿਸਟ੍ਰਿਕਸ਼ਨ ਐਕਟ (1949 ਦਾ III ) ਸੈਕਸ਼ਨ. 2(1) ਕਿਰਾਏਦਾਰ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਵਾਰਸ - ਕੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਬਣ ਗਏ ਹਨ - ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ - ਕੀ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ

246

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ, 1940 ਦੀ ਧਾਰਾ 2(i) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਕਾਨ-ਮਾਲਕ-ਫ਼ਰਮਾਨ-ਧਾਰਕ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜੇ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਕੇਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 47 ਵਿੱਚ ਇੱਕ 'ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ' ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਦੇ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਐਕਸ਼ਨ 47 ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸਮੀਕਰਨ 'ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਟੈਟਿਵ' ਸ਼ਬਦ ਨਾਲੋਂ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਜੁੱਤੀ ਵਿੱਚ ਕਦਮ ਉਸ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਹੈ। ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ, ਕੋਈ ਵੀ ਜੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਮਰੇ ਹੋਏ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਵਾਰਸ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪਰਾਧੀ ਨਹੀਂ ਬਣਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 47 ਦੇ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਵਜੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸਾਲਿਗ ਰਾਮ ਸੇਠ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ ਵਿਦ ਐਨਹਾਂਸਡ ਅਪੀਲੇਟ ਪਾਵਰਾ, ਅੰਬਾਲਾ, ਮਿਤੀ 5 ਮਈ, 1962, ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ.ਐਸ. ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ, ਸਬ-ਜੱਜ 1st ਕਲਾਸ, ਅੰਬਾਲਾ ਕੈਂਟ, ਮਿਤੀ 29 ਜਨਵਰੀ, 1962 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ। 1962 ਅਤੇ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿੰਗ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਲਈ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨਾ।

ਐਸਕੇ ਜਲਸ, ਐਡਵੋਕੇਅਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ

ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਲਈ ਬੀ.ਐੱਸ. ਚਾਵਲਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਆਰਡਰ

ਸਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ, ਜੇ-ਇਹ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਡਿਕਰੀ-ਹੇਲਡਰ ਦੀ ਅਪੀਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਥਾਂ ਲਈ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਉਹ ਤੱਥ ਜੋ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ

ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਸੈੱਟ ਕੀਤਾ. ਤਿੰਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੋਲਤ ਰਾਮ

247

ਉਸਦਾ ਭਰਾ ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਭਾਗਵੰਤੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਰੈਜ਼ੀਮੈਂਟ ਬਜ਼ਾਰ, ਅੰਬਾਲਾ ਛਾਉਣੀ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਨੰਬਰ 225 ਵਾਲੀ ਖਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਕਾਨ ਦੇ ਇੱਕ ਕਮਰੇ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਿਰਾਏ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਫਸਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਅਨੰਤ ਰਾਮ (ਹੁਣ ਮ੍ਰਿਤਕ) ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ। ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ 11 ਅਗਸਤ, 1961 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਨੰਤ ਰਾਮ 4 ਅਕਤੂਬਰ, 1961 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਮਰੇ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਗਸਤ, 1961 ਅਤੇ 4 ਅਕਤੂਬਰ, 1961, ਜੋ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ ਸੀ, ਅਨੰਤ ਰਾਮ ਨੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਤੁਰੰਤ 9 ਅਕਤੂਬਰ, 1961 ਨੂੰ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜੋ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ. ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਨੰਤ ਰਾਮ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਭਾਗਵੰਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ ਗੋਰੀ ਸ਼ੰਕਰ ਅਤੇ ਰਤਨ ਲਾਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਉਸ ਕਮਰੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਨੰਤ ਰਾਮ ਨੇ ਸਮਝੌਤਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਭਾਗਵੰਤੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਨੰਤ ਰਾਮ 'ਤੇ ਕਾਮ ਵਾਅਦਿਆਂ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਤਣਾਅ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ ਸੀ। ਅਨੰਤ ਰਾਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਮਝੌਤਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰਕਾਂ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਫਸਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਸੂਟ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ:-

(1) ਕੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਿਰਾਏ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਫਸਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹਨ?

(2) ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ?

248

ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਫਸਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਭਾਗਵੰਤੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਅਨੰਤ ਰਾਮ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਫ਼ਰਮਾਨਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ

ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਹਿਲੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ, 29 ਜਨਵਰੀ, 1962 ਨੂੰ ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਨੰਤ ਰਾਮ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਵਿਦਿਆਲੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਨੰਤ ਰਾਮ ਅਤੇ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ 11 ਅਗਸਤ, 1961 ਨੂੰ ਠੇਕੇ ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਵਿਧਵਾ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਅਨੰਤ ਰਾਮ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਕਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਕਮਰੇ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਸਨ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਨੂੰ 4 ਅਕਤੂਬਰ, 1961 ਨੂੰ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ।

ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਮਾਲਕ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਕੇ. ਜੈਨ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਬਹਿਸਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਨੰਤ ਰਾਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਠੇਕੇ ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਅਤੇ ਇਸ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਵਜੋਂ ਉਸਦੇ ਵਾਰਸਾਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਸ੍ਰੀ ਜੈਨ ਵੱਲੋਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਅਨੰਤ ਰਾਮ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਨਹੀਂ ਮਾਣ ਸਕਦੇ ਸਨ।

249

ਜਿਸ ਦੇ ਉਹ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 47 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਚਾਵਲਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ, ਹੁਣ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਫਸਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਅਨੰਤ ਰਾਮ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ, ਪਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਨੰਤ ਰਾਮ ਜੋ 11ਵੀਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਗਸਤ, 1961 ਦੇ. ਨੇ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਕਮਰੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਪਰਾਧੀ ਹਨ ਤਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ ਮੁਕੱਦਮੇ ਰਾਹੀਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ। ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਚਾਵਲਾ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਨੰਤ ਰਾਮ ਨੂੰ 11 ਅਗਸਤ, 1961 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਠੇਕੇ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਵਾਰਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਵਜੋਂ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਵੀ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਨੰਤ ਰਾਮ 11 ਅਗਸਤ, 1961 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਿੱਜੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ। ਰੈਂਟ ਰਿਸਟ੍ਰਿਕਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ "ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਜਿਸਦੇ ਖਾਤੇ ਤੇ

ਕਿਰਾਇਆ ਬਿਲਡਿੰਗ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਸੇ ਇਮਾਰਤ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਵਿਅਕਤੀ, ਬਸ਼ਰਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ- ਜੇਰਡ "ਅਨੰਤ ਰਾਮ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ

250

ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਚਾਵਲਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ. ਰੇ ਬਨਾਮ ਰਸਲ (1) ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਉਪ-ਲੀਜ਼ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਮਰਿਆਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਰਫ਼ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਇਮਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੇਰੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸੇਰੁਟਨ, ਐਲ.ਜੇ. ਦੇ ਕੁਝ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਅਚਨਚੇਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਲਾਰਡ ਜਸਟਿਸ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ "ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਸਿਰਲੇਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਸਮੇਤ" ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਪਬੰਧ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦਾ ਹੱਕ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਲਾਰਡ ਜਸਟਿਸ ਸਕ੍ਰਟਨ ਦਾ ਇਹ ਹੁਕਮ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਕਿਸੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਵਾਰਸ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਕੀਵਜ਼ ਬਨਾਮ ਡੀਨ, ਨਨ ਬਨਾਮ ਪੇਲੇਗ੍ਰੀਨੀ (2) ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਵਾਧੇ, ਆਦਿ, ਐਕਟ, 1920 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਹੈ। ਪਰਿਸਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਦੋਂ

251

ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਸਵੈਇੱਛਤ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਧਾਰਨਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ,

ਫਿਰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਕੀ ਹੈ? ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਬੰਨ੍ਹੇ ਜਾਣ ਲਈ ਜਿਸਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਿਰਣੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਹੋਣ। ਕੇਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 47 ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ "ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ

ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੱਖਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੁਆਰਾ" . ਧਾਰਾ 47 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਦੇ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 47 ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸਮੀਕਰਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲੋਂ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਨੰਤ ਰਾਮ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕਮਰੇ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਦੀ ਜੁੱਤੀ ਵਿੱਚ ਕਦਮ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਉਹ ਉਸਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਹੈ। ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ, ਕੋਈ ਵੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਹੈ। ਵੈਰਟ, ਜੇ., ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਸਦੇਓ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (3) ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਭਤੀਜੇ ਕੋਲ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ, ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਉਹ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਸਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 47 ਦਾ ਅਰਥ। ਰੰਗਨੇਕਰ, ਜੇ., ਹਨਮੰਤ-ਗੌੜਾ ਨਾਗਨਗੌੜਾ ਹੀਰਗੌਦਰ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਵੱਪਾ ਡੁੰਡੱਪਾ ਮਾਨਵੀ (4) ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 47 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ 'ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਿੱਤ ਹੈ। ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ

252

ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਤਲਬ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਧਿਰ ਦੀ ਮੌਤ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਦਿਵਾਲੀਆ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਜਾਂ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਕੇਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਅਨੰਤ ਰਾਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫ਼ਰਮਾਨ ਉਸ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਇਸ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ (ਮਿੱਤਰ, ਏ.ਸੀ.ਜੇ. ਅਤੇ ਸ਼ਾਰਪ ਜੇ.) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਮਿਨੀ ਕਾਂਟੇ ਹਰਿੰਦਰ ਲਾਲ ਸ਼ਾਹ ਬਨਾਮ ਬੇਨੇਮਾਲੀ ਡੀ (5) ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਜਾਬਤਾ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 47 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ , 1908, ਇੱਕ ਉਪ-ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ-ਨਿਰਣੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ"। ਸ੍ਰੀ ਜਗਦਗੁਰੂ ਗੁਰੂਸ਼ਿਦਾਜ਼ਵਾਮੀ ਗੁਰੂ ਗੰਗਾ-ਧਰਮਵਾਮੀ ਮੁਰੂਸਾਵੀਰਮਠ ਬਨਾਮ ਦਕਸ਼ੀਨਾ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦਿਗੰਬਰ ਜੈਨ ਸਭਾ (6) ਦੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ "ਇੱਕ ਉਪ-ਪਟੇਦਾਰ ਨੂੰ ਪਟੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਟੇਦਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਭਾਵੇਂ ਸਬ-ਲੀਜ਼ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਬੇਦਖਲੀ ਉਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਵੇ ਜੋ ਉਪ-ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ"। ਇਹ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਸਬ-ਪਟੇਦਾਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਅਨੰਤ ਰਾਮ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਕਿਵੇਂ ਬਣੇ ਰਹਿਣਗੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਹ ਖੁਦ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ। ਸੁਤੰਤਰ ਅਧਿਕਾਰ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਨੰਤ ਰਾਮ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ

253

ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਪਰਾਧੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਪੀਲ ਵੀ ਕੇਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 47 ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਸੀ।

ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਖਰਚੇ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ

(1) (1928) 2 ਕੇ.ਬੀ. 117.

(2) (1924) 1 ਕੇ.ਬੀ. 685

(3) ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1936 ਫੈਟ 126 (4) 42 ਬੀ.ਐਲ.ਆਰ. 1123

(5) ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ, 1948 (1) ਕੈਲ. 146.

(6) ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1953 ਐਸ.ਸੀ. 514.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :-

ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ)